

Handläggare
Linn-Linn Thun
Telefon: 08-50833871

Till
Utbildningsnämnden
2023-09-28

Motion om hållbar matupphandling

Remiss från Kommunstyrelsen, KS 2023/687

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat motionen ”Hållbar matupphandling” av Jonas Naddebo (C) till utbildningsnämnden för yttrande. Motionären föreslår att staden inför ett stadsövergripande mål om 100 procent svenskt vid matupphandling, där så är möjligt, i enlighet med EU:s upphandlingsregler. Syftet med målet är att Stockholm ska ta ansvar för klimatet och bidra till att stärka den svenska självförsörjningsgraden.

Utbildningsförvaltningen konstaterar att det i dagsläget inte är förenligt med lagen om offentlig upphandling (2016:1145) att enbart fråga efter svenskt råvaruursprung. Detta på grund av att det strider mot de grundläggande principerna om likabehandling och ickediskriminering som innebär att alla leverantörer, oavsett nationalitet, ska behandlas lika och inte erhålla förmåner eller missgynnas. Förvaltningen menar vidare att motionärens förslag i hög grad redan omfattas i stadens arbete genom de redan högt ställda kraven som idag görs i livsmedelsupphandlingen.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat motionen om ”Hållbar matupphandling” av Jonas Naddebo (C) till utbildningsnämnden för yttrande.

Motionären föreslår bland annat att staden genom upphandlingar som verktyg, bör gynna den svenska matproduktionen. Motionären menar att maten som Stockholms stad upphandlar behöver inrikta sig på att vara producerad enligt svenska produktionsregler, i synnerhet vad gäller kraven på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Motionären föreslår att staden inför ett stadsövergripande mål om 100 procent svenskt vid matupphandling, där så är möjligt, i enlighet med EU:s upphandlingsregler. Syftet med målet är att Stockholm ska ta ansvar för klimatet och bidra till att stärka den svenska självförsörjningsgraden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 19 september 2023. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 20 september 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen delar motionärens uppfattning om att det är önskvärt att minska klimatpåverkan från livsmedel och att gynna den biologiska mångfalden.

Skolmåltiderna står för en väsentlig del av skolornas påverkan på miljö och klimat. De senaste åren har kommunfullmäktige tydligt ökat styrningen av detta arbete, bland annat genom införande av indikatorn om krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning, som ligger i nivå med svensk lagstiftning. Utbildningsförvaltningen har under samma period utvecklat ett betydande stöd till skolorna.

Sedan 2013 har förvaltningen erbjudit skolorna ett stort antal utbildningar och genomfört olika projekt för minskad klimatpåverkan från livsmedel samt ökad andel ekologiska inköp. Några exempel på vad skolorna erbjudits är; föreläsningar om klimatsmarta måltider, praktiska utbildningar i vegetarisk matlagning, workshops med erfarenhetsutbyten och projekt med inriktning på miljö och klimat. Skolorna har även erbjudits klimatsmarta, ekologiska och näringsberäknade menyer/recept.

Utbildningsförvaltningen har även under flera år deltagit aktivt i utformning och innehåll i stadens livsmedelsupphandling. Representanter har funnits i såväl styrgrupp, strategisk upphandlingsgrupp samt i den verksamhetsnära referensgruppen.

Staden ska öka inköpen av ekologiskt producerade varor samt öka utbudet av varor som uppfyller krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning motsvarande svensk nivå. I den senaste livsmedelsupphandlingen ställdes det krav på fler ekologiska produkter. Det ställdes också krav på att kött-fågel- och mjölkprodukter som ingår i anbudssortimentet ska vara i nivå med svensk djurskyddslagstiftningen och inkludera krav på restriktiv antibiotikaanvändning, oavsett om det handlar om konventionella eller ekologiska produkter.

Att enbart fråga efter svenskt råvaruursprung vid upphandlingar är inte förenligt med lagen om offentlig upphandling (2016:1145). Detta på grund av att det strider mot de grundläggande principerna om likabehandling och ickediskriminering som innebär att alla leverantörer, oavsett nationalitet, ska behandlas lika och inte erhålla förmåner eller missgynnas.

Förvaltningen menar vidare att motionärens förslag i övrigt i hög grad redan omfattas i stadens arbete genom de redan högt ställda kraven som idag görs i livsmedelsupphandlingen.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys genomförs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden ska ärendet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Ulrika Klemets
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Motion om hållbar matupphandling av Jonas Naddebo (C)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2023-09-19